

Thoren Framtid AB
info@thorenframtid.se
Org.nr. 556749-7051

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tematisk tillsyn av mottagande av elever i fristående grundskola vid Thoren Framtid Vargen 4-9, med huvudman Thoren Framtid AB, belägen i Kiruna kommun

Skolinspektionens beslut

Avstående från att ingripa

Skolinspektionen bedömer att tillsynen påvisat brister i arbetet med mottagande av elever vid Thoren Framtid Vargen 4-9, med huvudman Thoren Framtid AB, belägen i Kiruna kommun.

Skolinspektionen avstår från att ingripa med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen.

Tillsynen avslutas därmed.

Mottagande av elever i fristående grundskola

Skolinspektionen konstaterar att Thoren Framtid AB, i egenskap av huvudman för Thoren Framtid Vargen 4-9, inte uppfyller författningskraven avseende arbetet med mottagande av elever vid den aktuella skolenheten.

Bakgrund

Skolinspektionen genomför under våren och hösten 2021 en tematisk tillsyn avseende mottagandet av elever i fristående förskoleklass och grundskola. I den tematiska tillsynen har Thoren Framtid Vargen 4-9 ingått. Tillsynen gäller mottagandet inför läsåret 2021/22. Skolinspektionens utredning har genomförts genom översyn av information på skolans hemsida, genom att skriftligt underlag har begärts in och granskats samt genom intervjuer med vårdnadshavare till elever som inte erbjudits plats inför höstterminen 2021, skolans rektor och två representanter för huvudmannen Thoren Framtid AB. Intervjuerna har genomförts på distans den 2, 3, 8 och 16 juni 2021.

De övergripande frågeställningarna för den tematiska tillsynen är:

1. Är förskoleklassen och grundskolan öppen för alla elever?
2. Sker urval till förskoleklassen och grundskolan på ett korrekt sätt?

Motivering

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att arbetet med urval vid Thoren Framtid Vargen 4-9 inte till fullo präglas av den öppenhet som författningarna anger. Tillsynen visar att det finns motstridiga uppgifter kring vilka urvalsgrunder som gäller för skolenheten samt att de ändringar som huvudmannen har gjort i urvalskriterierna inte har kommunicerats på ett tydligt sätt. Sammantaget innebär motstridiga uppgifter och bristfällig kommunikation att förutsättningarna för att få en plats på skolan inte har tydliggjorts för presumtiva sökanden.

I en situation där en skola har fler sökande än tillgängligt antal platser blir principerna för urval avgörande för om skolan ska anses vara öppen för alla. Mottagande till en fristående grundskola ska ske utifrån principer som är lika för alla elever som har rätt till utbildningen. De urvalsgrunder som tillämpas behöver därför vara objektiva till sin karaktär. Både de urvalsgrunder som huvudmannen uppgett gällde tidigare och de som enligt huvudmannen ska gälla framöver är i och för sig förenliga med författningarnas krav. Arbetet med urvalsprocessen måste dock därutöver även präglas av transparens och förutsägbarhet. Detta innebär att huvudmannen och skolan måste vara tydliga med vilka urvalsgrunder som gäller och i vilken ordning de gäller, så att presumtiva elever och vårdnadshavare vet förutsättningarna för att få en plats på skolan innan de skickar in sin ansökan. Det faktum att det, vid tiden för tillsynen, finns så motstridiga uppgifter från skolans och huvudmannens

sida om vilka urvalsgrunder som ska användas och att urvalsgrunderna inte tydliggjorts för presumtiva sökanden utgör därmed en brist.

Rättslig reglering

Varje fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse vissa årskurser, elever som är i behov av särskilt stöd, och vissa elever som utbildningen är speciellt anpassad för. (10 kap. 35 § skollagen)

Om det inte finns plats för alla sökande, ska urvalet göras på grunder som är förenliga med 35 § första stycket och som Statens skolinspektion godkänner, om inte annat följer av föreskrifter som meddelats med stöd av 9 § tredje stycket, andra föreskrifter som avser fristående skolor med särskild pedagogisk inriktning eller särskilda utbildningar, eller ett beslut som har fattats med stöd av 9 a §. Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter som innebär ytterligare undantag för vissa elever. (10 kap. 36 § skollagen)

En fristående skola som inte har plats för alla sökande måste göra urvalet på grunder som inte sätter kravet på öppenhet för alla elever ur spel. Som exempel på urvalsgrunder som anses förenliga med öppenhetskravet kan nämnas kötid, syskonförtur och geografisk närhet (se prop. 1995/96:200 s. 42f och prop. 2009/10:165 s. 744).

Huvudmannen måste vara tydlig med vilka urvalsgrunder som används till skolenheten och i vilken ordningsföljd de används. Urvalsgrunderna ska vidare vara transparenta och förutsägbara för de sökande. Urvalsgrunderna får inte ändras under pågående ansöknings- och antagningsprocess om de påverkar kravet på öppenhet (prop. 2015/16:184 s. 10).

Skolinspektionens utredning

Av inskickat material och intervjuer med rektor och huvudmannens verksamhetschef framkommer motstridiga uppgifter om vilka urvalsgrunder som ska tillämpas vid Thoren Framtid Vargen 4-9. Av huvudmannens yttrande till Skolinspektionen och i intervju med huvudmannens verksamhetschef framgår att skolan använder sig av urvalsgrunderna syskonförtur och kötid. Huvudmannen uppger att skolan tidigare har använt sig av urvalsgrunden verksamhetsmässigt samband med F-3 skolan Thoren Framtid Vita Vidderna med samma huvudman, men att man har valt att ta bort denna urvalsgrund. Enligt yttrandet ska dock samtliga elever som går på Thoren Framtid Vita Vidderna under läsåret 2020/2021 beredas plats på Thoren Framtid Vargen 4-9. Därefter ska de nya urvalsgrunderna börja gälla. Det innebär att elever som börjar i förskoleklass på Thoren Framtid Vita vidderna höstterminen 2021 inte längre har förtur till Thoren Framtid Vargen 4-9. Denna ändring gjordes enligt verksamhetschefen i mars 2020. I motsats till detta uppger rektorn i intervju att hon inte är säker på att urvalsgrunderna ska ändras och säger sedan att urvalsgrunden verksamhetsmässigt samband med Thoren Framtid Vita Vidderna ska vara kvar. Rektorn säger vidare det är en fråga som måste diskuteras inom organisationen och att huvudmannen måste fatta ett beslut om vad som ska gälla för läsåret 2022/2023.

En genomgång av information på skolans hemsida och intervjuer med rektor och verksamhetschef visar att ändringar i urvalsprocessen och vilka urvalsgrunder som tillämpas inte har kommunicerats på ett tydligt sätt till presumtiva sökanden. På skolans hemsida finns ingen information om vilka urvalsgrunder som tillämpas på Thoren Framtid Vargen 4-9. Det finns inte heller någon information om att urvalsgrunderna har ändrats. Rektorn uppger i intervju att skolan inte skickar ut någon generell information om hur urvalet går till, information ges i huvudsak på begäran när vårdnadshavare kontaktar rektorn. Detta bekräftas av verksamhetschefen på Thoren Framtid AB som säger att information om urvalsgrunder ges av rektorn. Verksamhetschefen säger i intervju att när de nu märker att rektorn inte kan svara på dessa frågor fullt ut så ser de behov av att ge ytterligare information.

Rektorn uppger i intervju att bristande information kan drabba de som har stått i kö till Thoren Framtid Vita Vidderna F-3 och därmed tror att de också står i kö till Thoren Framtid Vargen 4-9. Rektorn säger att hon uppmanat alla föräldrar som hon talat med angående kön att ställa sig i kö till både Thoren Framtid Vita Vidderna och till Thoren Framtid Vargen. Samtidigt säger rektorn att hon hade behövt vara mycket tydligare kring detta. Rektorn uppger också att det är allmänt känt att elever som går på Thoren Framtid Vita Vidderna F-3 har förtur till Thoren Framtid Vargen 4-9, vilket är en anledning till att det är svårt att ändra i urvalsgrunderna. Enligt rektorn finns möjlighet att gå ut med information till alla i kön via skolans digitala plattform, men då måste det finnas en samsyn mellan huvudmannen skolorna om hur urvalsprocessen ska hanteras framöver. Huvudmannens verksamhetschef uppger i intervju att presumtiva sökanden och de som redan står i kön har informerats om urvalsprocessen via två annonskampanjer. Det har inte gått ut någon riktad information till eleverna som redan anmält sig till kön. Enligt verksamhetschefen bestod den annons som gick ut i mars 2020 av information om att Thoren Framtid tagit över Vita Vidderna och Vargen och att det nu var möjligt att ställa sig i den nya digitala kön. Vid en granskning av annonstexten i den andra annonskampanjen som genomfördes på hösten 2020 framgår att den inte innehåller någon information om vilka urvalsgrunder som skolan använder sig av eller någon information om ändring i urvalsgrunderna.

Efter skolinspektionens granskning har huvudmannen uppmärksammat otydligheter kring vilka urvalsgrunder som ska tillämpas vid Thoren Framtid Vargen 4-9 och hur dessa kommuniceras. Huvudmannen uppger till skolinspektionen att trots att de i intervju sagt att urvalsgrunden verksamhetsmässigt samband med Thoren Framtid Vita Vidderna F-3 har tagits bort så kommer urvalsgrunden behållas. Huvudmannen har också publicerat information på båda skolenheternas hemsidor om vilka urvalsgrunder som gäller och i vilken ordning de tillämpas. Huvudmannen beskriver även förändringar i de automatiska mejl som skickas ut till vårdnadshavare när de ställer sig i kö.

Motivering till val av verktyg

Mot bakgrund av de brister som framkommit finner Skolinspektionen att verksamheten vid skolenhet Thoren Framtid Vargen 4-9, under granskad mottagningsomgång, inte uppfyller författningarnas krav gällande arbetet med urval till grundskolan. Av 26 kap. 12 § skollagen framgår att en tillsynsmyndighet får avstå från att ingripa om överträdelsen är ringa, den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse, eller om det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.

Mot bakgrund av att huvudmannen har påbörjat ett förändringsarbete för att tydliggöra vilka urvalsgrunder som används och på vilket sätt dessa kommuniceras bedömer Skolinspektionen, utifrån en samlad bedömning av omständigheterna, att det föreligger särskilda skäl mot ett ingripande med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen för skolenheten Thoren Framtid Vargen 4-9 fortsätter arbetet med att vidta åtgärder för att få önskad effekt, det vill säga att förtydliga informationen om mottagande och urval för att presumtiva sökande ska få kännedom om förutsättningarna innan de ansöker om plats på skolenheten.

På Skolinspektionens vägnar

X Frida Eek

Beslutsfattare
Signerat av: Frida Eek

X Mimmi Delsing

Föredragande
Signerat av: Mimmi Delsing

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se